

Oikeusministeriö

LAHDEN DIAKONIASÄÄTIÖN LAUSUNTO SÄÄTIÖLAIN UUDISTAMISTYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ 23/2013

Lahden Diakoniasäätiö on yleishyödyllinen säätiö, jonka tarkoituksena on kristillisen uskon pohjalta ylläpitää diakonialaitosta. Säätiön tarkoituksen toteuttamiseksi diakonialaitos tarjoaa monipuolisia koulutuspalveluja sekä sosiaali- ja terveystalvcluja, jotka kehittyvät yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti. Lisäksi diakonialaitos harjoittaa kirkon palvelutehtävää siellä, missä avuntarve on suurta ja missä muulla tavalla ei auteta. Säätiön liikevaihto vuona 2012 oli 16,7 M€ ja sen palveluksessa on 250 vakinaista työntekijää.

Liitteenä Lahden Diakoniasäätiön lausunto

Lahdessa 3.7.2013

Hanna Koskela
hallituksen puheenjohtaja

Tiina Mäkelä
säätiön johtaja

Hyvän elämän puolesta

Lahden Diakoniasäätiö (jäljempänä diakoniasäätiö) esittää lausuntopyynnön kohteena olevan mietinnön johdosta seuraavaa:

Yleistä

Säätiölain uudistaminen on tarpeellista ja ajankohtaista. Lain muoto on selkeä ja siihen sisältyvä vastuiden määrittäminen, toiminnan suunnitelmallisuuden sekä valvonnan korostaminen lisäävät säätiöiden toiminnan uskottavuutta ja läpinäkyvyyttä ja tätä kautta vahvistavat säätiöiden hyvää julkisuuskuvaa. Toisaalta laissa myös kirjataan nyt auki useita hyviä käytäntöjä, jotka jo toimivat säätiöiden hallinnossa. Vaikka lakiin on kirjattu useita olettamasaännöksiä, se jättää riittävästi liikkumavaraa säätiön sääntöihin ja siten toimijoille itselleen mahdollisuuden punnita useissa kohdin säätiön toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisimman menettelytavan.

Yksityiskohtaiset kommentit

Sijoitustoiminta ja liiketoiminta

Lakiin kirjattu säätiöiden oikeus harjoittaa sijoitustoimintaa ja liiketoimintaa sekä mahdollisuus näiden toimintojen yhtiöittämiseen on hyvä ja selkeä. Liiketoiminnan harjoittamisen salliminen vastaa muuttuneita olosuhteita, joissa useat säätiöt harjoittavat liiketoimintaa perustuen mm. hankintalain käyttöönoton myötä tullessiin kilpailutuksiin. Sijoitus- ja liiketoiminnan kirjaaminen lakiin helpottaa säätiöiden operatiivista toimintaa.

Lähipiiri

Lähipiirimääritelmän ottaminen lakiin ja lähipiirin seikkaperäinen määrittely laissa ovat erittäin tärkeitä säätiöiden toiminnan avoimuuden lisäämiseksi ja luottamuksen vahvistamiseksi niiden toimintaan. Lähipiirin määrittely säätiölakiin myös saattaa säätiöt muiden yhteisöjen kanssa tältä osin ajan tasalle.

Hallinto

Lakiin on otettu uutena toimitusjohtajaa ja hallintoneuvostoa koskevat säädökset. Laissa säännellään nykyistä tarkemmin hallituksen, toimitusjohtajan ja hallintoneuvoston roolit päätöksenteossa, oikeudet, vastuut ja velvollisuudet sekä velvoitetaan johtoa huolelliseen toimintaan säätiön tarkoituksen toteuttamisessa. Tämä selkiyttää säätiöiden hallintoa

Hyvän elämän puolesta

ja luo erinomaiset edellytykset säätiöiden hyvälle hallintotoiminnalle. On myös tärkeää, että toimitusjohtajan tehtävä ei jää sopimusoikeuden varaan. Diakoniasäätiö ei kuitenkaan pidä hyvänä sitä, että toimitusjohtajana voi toimia yhteisö. Ensisijaisesti toimitusjohtajan tulee olla henkilöjohtaja, jotta tehtävään liittyvä vastuu pysyy selkeänä. Hallintoneuvoston olemassaolo saattaa tehdä erityisesti pienten säätiöiden hallinnon rakenteesta liian raskasta, tästä syystä on hyvä, että laki mahdollistaa säätiön hallinnon järjestämisen myös ilman hallintoneuvostoa.

Säätiön perustaminen, rekisteröinti, sulautuminen ja purkaminen

Laissa on kirjattu erittäin tarkasti em. tilanteisiin liittyvät säädökset, mikä helpottaa näiden asioiden hyvää hallintomenettelyä.

Tilitarkastus

Laissa korostuu tilintarkastuksen rooli säätiöiden toiminnan ja annetun informaation oikeellisuuden ja riittävyyden tarkastajana. Tämä vahvistaa säätiöiden läpinäkyvyyttä ja luottamusta niiden toiminnan asianmukaisuuteen. Samalla se tekee näkyväksi jo olemassa olevaa käytäntöä. Mahdollisuus valita tilintarkastajat myös toistaiseksi on hyvä, sillä se lisää tarkastustoiminnan jatkuvuutta ja tilintarkastajien perehtyneisyyttä säätiön toimintaan.

Hyvän elämän puolesta